

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1732. usque ad annum 1734

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 90119339

§. 24. Liberorum Murariorum Societas dispersa ac proscripta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67683](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67683)

„sunt, ne ejusmodi scripta imprimant, Sæc. XVIII.
 „divendant, distrahant, aut quovis A. C. 1734.
 „pacto publici juris faciant &c. Da-
 „tum Marlii in Regio sanctiore Senatu
 „in præsentia Regis die vigesima sexta
 „Januarii 1734.

§. XXIV.

*Liberorum Murariorum Societas dis-
persa ac proscripta.*

Hoc item anno detecta est nova So-
 cietas, cujus Sodales juxta idio-
 matum diversitatem *liberi Murarii*,
Francs - Massons, *Free Massons*, *Frey*
Metzelers, *Freymaurer* &c. appellan-
 tur: Horum originem si petas, nil nisi
 ridiculum, mendax, falsum & fana-
 ticum ab eis expectandum: cumque
 ceteroquin omnia in suo systemate sin-
 gularia habere gestiant, id tamen cum
 omnibus pene hæreticis & Sectariis
 commune habent, quod sua incuna-
 cula ab antiquissimis temporibus repe-
 tant, partim ut obscuris spuriæ fœtus
 natalibus auctoritatem ex veneranda
 vetustate conciliarent, partim ut in
 suis Adversariis sacro cum horrore re-
 verentiam instillarent erga illam socie-
 tatem, quæ per tot annorum millia
 in sola Britannia conservari, & no-
 stro primum ævo prodire, divinaque
 potius

sectæ Sodales publice ac impune in Sæc. XVIII.
 præcipuis Regni Urbibus, præsertim A. C. 1733.
 vero Londini domicilia (*Loges* vocant) quædam
 quamplurima habebant, in quibus con-
 venticula cum magno etiam apparatu,
 ac solemnitate celebrabant, ubi tamen
 id prorsus singulare est, quod Prædi-
 cantes in Anglia adversus privata præ-
 sertim Pietistarum conventicula magno
 Zelo ac stentorea voce declamarint, ad
 publicos tamen & nocturnos Murario-
 rum congressus velut muti ac edentuli
 canes siluerint. Ceterum quamdiu
 hæc vipera ex ovis suis pullos dun-
 taxat in Anglico suo nido excluderat,
 in ceteris Europæ Regnis ac Provin-
 ciis exigua prorsus cura de hujus mali
 periculo utpote remoto Principes ac Ma-
 gistratus exteros tangebant; cum enim
 effrænata sentiendi libertas jam plura
 alia Societatum monstra in hoc Regno
 progenerasset, hæc quoque liberæ huic
 Nationi minime invidenda, nec aliter
 quam tacito cachinno explodenda cre-
 debatur: postquam vero virulenti hi
 Bufones hoc anno etiam trans mare
 volabant, & primos nidos in Hollandia
 construere cæperant; tum vero soler-
 tius in eorum mores, consortiones, to-
 tumque hujus factionis statum inquiri
 cæptum: ipsa enim jurata arcani reli-
 gio, nocturnæ & clandestinæ coitiones,
 factio-

Sec. XVIII. factionesque latentis mali suspitione
 A. C. 1734. & futuri periculi metum haud ter-
 ingerebant: Acuebatur adhuc in
 Magistratus vigilantia, dum eide-
 notuit, quod hujus sectæ homines
 modo Hagæ Comitum duo aper-
 domicilia, alterum pro Hollandia
 liud pro Anglis, sed insuper et
 Amstellodami duas itidem sedes
 Gallica & Anglica Natione loca-
 ac demum eodem anno alios hujus
 ctionis Viros in Franciam ablega-
 qui primam Sedem Parisiis ceperant
 inde latius diffusi quinque alia
 modi diversoria in variis Fran-
 cibus erexerant: Hæc ipsa vero
 diosa propagandæ sectæ veloci-
 lius dispersionem acceleravit; qu-
 ipse populus Hagæ adversus eam
 conventicula utpote patriæ legibus
 topere adversa excanduit, jamque
 eo fuit, ut unum ex hisce domi-
 injecto igne devastaret: popularem
 men tumultum tempestive inhibuit
 gistratus, donec de hujus Societatis
 conditione, fine, & statutis ex-
 haberetur notitia: dum vero acur-
 nie in rem indagatum est, deprehe-
 batur, quod Nobiles, Cives ac pauci
 maximo numero huic Societati
 diffusæ nomen dedissent: Cum
 numerosæ ejusmodi Societates pro-

mam seditionis fomentum essent, in-
 deque Status in Statu (res in Repu-
 blica exitialis) erigi videretur, hinc Sæc. XVIII.
A. C. 1734.
 Hollandiæ & Occidentalis Frisiæ Or-
 dines præceperunt, ut noctu, dum
 hæc conventicula haberentur, milites
 in eorum Triclinium improvise impetu
 irruerent, congregatos dissiparent, &
 quicquid deprehenderent, secum au-
 ferrent: Jussa executioni dantur, ape-
 riuntur conclavis fores, disperguntur
 factiosi, & præter varia Murariorum
 instrumenta abstrahitur ærarium, in
 quo non pauca scripta, aliaque, qui-
 bus mali suspicio plurimum augebatur,
 fuere reperta; inter alia etiam sequens
 juramenti formula:

*Ego N. N. solemnissime profiteor, &
 coram Omnipotenti Deo & hac Societate
 juro, me arcana hoc vespere vel alio quovis
 tempore communicanda nec verbo nec signo
 unquam proditurum. nec ea vel calamo vel
 scalpro exaraturum, nec chartæ, nec cu-
 pro, æri, ligno aut lapidi incisurum, nec
 eorum aliquid pro re immobili vel mobili
 vel alio quovis modo cuiquam manifestatu-
 rum, communicaturumque, secus non mi-
 tiori supplicio puniendus, quam quod cor-
 neum per papillam sinistræ mammillæ meæ,
 & lingua mea ex intima radice oris mei
 eruatur, corpus meum comburatur, & ci-
 neres mei in æra dispergantur, ut me hu-
 Hist. Eccles. Tom. LXXIV. O o jus*

Sæc. XVIII. jus Societatis membrum fuisse, hac
A. C. 1734. penitus evanescat memoria. In

arca reperiebantur instructiones pro
cipiendis Candidatis, & varia
de eorum instrumentis, necnon
signibus, vestibus ac sedibus Prae
Commendatoris, Oratoris, ac se
dicum &c. Utrum vero hoc jurame
tum, ac reliquus eorum apparatus
rit genuinus, vel duntaxat ad
piendum, & in casum, quo
arca in Magistratus politici manus
veniret, ultro excogitatus, ac
situs, scire parum interest, sed
quoque inter Societatis arcana
sendum erit: nobis hac in re
dictum Senecæ: *Si honesta sunt,
facis, omnes sciant, si turpia, quid
neminem scire, cum tu scias.*

Quantumvis omnia, quæ hac
casione detegebantur, non nisi pueri
ria, ridicula, imo & puerilia esse
derentur, Amstellodamus tamen
gistratus, ut Urbis & civium quieti
securitati consulere, die trigesima
vembris Anno 1735. promulgato
& sub pœna publicæ pacis penam
toribus debita inhibuit, ne quisquam
clandestina & prohibita ejusmodi
venticula sub nomine liberorum
riorum vel alio quocunque præ
teneat, accedat, aut pro iis de
ca

cubilia, atria, caveas, vel alia loca Sæc. XVIII.
 concedat, locet, conducat &c. Post- A. C. 1734.
 modum (eodem tempore publicis No-
 vellis Gallicis nuntiatum erat, quod
 die vigesima quarta Octobris Hollandi-
 cum Muratoriæ sectæ domicilium a su-
 premo Societatis Magistro Joanne Cor-
 nelio Rademachero Orangii Principis
 thesaurario, præfente Joanne Keune
 Pro-Regente fuerit apertum, & non
 pauci huic Societati fuerint inscripti;
 Obstupuit ad hanc temeritatem Magi-
 stratus, factaque inquisitione depre-
 hendit, hæc curante quodam Ludo-
 vico Dagrano Hagiensi Mercatore No-
 vellis fuisse inserta: Hic publica au-
 thoritate examinatus, Magistratui Con-
 stitutiones Muratoriæ Societatis Lon-
 dini Anno 1723. apud Guilielmum
 Hauterum impressas porrexit, falsus,
 quod Londini plusquam viginti diversæ
 Nationis domicilia ad Murariorum con-
 ventus destinata reperiantur, in his a
 Sociis talia inter se tractari ajebat,
 quæ nemini præter solos Confratres
 scire licitum esset; ad silentium enim
 eos adstringi juramento & pœnis, qui-
 bus graviores vix Princeps statuere
 posset, familiare esse inter ipsos, per
 signa ab aliis discerni, & interiores
 mentis cogitationes aperire, ante con-
 ventus fores stricto ense nonnullos con-

Sæc. XVIII. fratres excubare, nullique extero
 A. C. 1734. tum permittere; in eorum Constitu-

nibus duo hæc esse præcipua. I. N
 Religionis aut sectæ ratione habit
 nes, dummodo morum Regulas
 nerentur, & honesti Viri sint, ad
 posse, exceptis tamen Atheistis &
 liticarum legum contemptoribus.
 Commendari quidem subjectionem
 civilem Magistratum, seditionis tra
 reos, si ab alio crimine immunes
 sent, a Societate non esse expen
 dos. Producebantur etiam eorum
 stituciones Anno 1723. vel si cum
 insipere aliquantum licet, Anno
 rariorum 5732. Londini editæ, in
 bus hæc legebantur, circa officia
Deum & Religionem antiquis quidem
poribus Murariis præceptum erat, Reli
gionem profiteri illius Regionis, ubi de
nunc autem consultius iudicatum esse,
eam illos adstringere Religionem in
omnes homines convenirent, & de
cuiilibet suam relinquere credendi libertatem
& si honestus Vir est, de Religione non
niendum, nec circa illam ullam altercationem
fore, proprium enim Murarii esse, com
nem seu Catholicam mox dictam Religionem
profiteri. Ex horum relatione turpe
riculi omen altius Fœderatorum
 insedit, hinc statuerunt novam
 Societatem funditus ex suis ditio-

Sæc. XVIII.
A. C. 1734.

eradicare, præcipue cum jam aliunde omnes confociationes, collégia, & conventicula, quæ publica Magistratus auctoritate ac consensu firmata non essent, patriis legibus in Republica bene ordinata sint prohibita. & pro seminariis factionum, & tenebricosarum libidinum habeantur, quocirca omnibus urbium & præcipue Hagensis Præsidibus, Consiliariis, Consulibus ac Senatoribus serio demandatum est, ut Murariorum Societatem, ubicunque invecta fuisset, ceu illicitam novitatem proscriberent, & in eos, qui huic mandato parere renuerint, severitate legum procederent. Hoc edicto populi tumultus quievit, tranquillitas reddita, & Societas indies magis civibus exosa, & de gravissimis sceleribus insimulata, non sine Sodalium infamia apud Hollandos evanuit.

Interim hæc pestis ab Angliæ Regno adeo non depulsa fuerat, ut etiam ejusdem progressus per maximam publicamque solemnitatem anno hujus sæculi trigesimo sexto Londini sollicitè promoverentur; cum enim die duodecima Februarii Lotharingi Ducis nuptiæ ibidem celebrarentur, Murarii hanc pariter festivitatem honoraturi, inter tympana, & concentus musicos & campanarum sonitus publice per no-

Sæc. XVIII. biliores Urbis plateas die vigesima
 A. C. 1734. quarta Aprilis solemnè pompa cur-
 vehebantur: Processerat festiva
 curruum ordo a supremi Societatis
 gistri Comitis de Loudoun ædibus
 que ad Londinensem pontem: ipse
 mes sex jugalibus equis vectus, ag-
 cum splendido convivio claudebat.
 dem adhuc anno die octava & nona
 Maij Societas rursus ejusmodi festi-
 nitates publice habuit, non sine
 lenta exempli pravitate ac corrupte
 quippe hi Fanatici Lunæ - villæ
 nio post albis ex undulato serico
 vestibibus ornati publicam adorna-
 festivitatem, quamvis a Stanisla-
 in convivio, cui etiam Nobiles
 magno numero aderant, consueta
 ratorii opificii instrumenta gestare
 hiberentur. Parisiis quoque
 anno hujus sæculi trigesimo sexto
 Nobiles plusquam sexaginta in
 verforio in locum Jacobi Hectoris
 cleane Scotiæ Equitis, qui per
 annos Magisterio fungebatur,
 ritu in Societatis Magistrum eligentem
 Carolum Rateliff Angliæ Pare-
 mitem de Derwendwater, qui
 rato decem Anglicorum aureorum
 tio plures diversæ conditionis
 atque inter alios etiam Mare-
 D'Etrees Albo Societatis inseruit.

autem ex arcanis ejusmodi conventiculis, omni tempore prohibitis nil nisi periculosa conjurationes, factiones, tumultus, Sacrae & profanae potestatis ac Religionis contemptus, seditiones, turbæ, morum corruptiones, ac denique extrema Regnorum perniciēs, damna nullo remedio sananda, & innumera pene mala jure pertimescenda essent, Sapientissimus juxta ac religiosissimus Franciæ Rex Ludovicus XV. Mense Martio severo edicto inhibuit, ne deinceps ejusmodi conventicula haberentur, minus vero natione Galli huic Societati nomen darent. Verum Regiis jussis obtemperare nondum assueti Murariorum factio, sua continuabat conventicula, & sine hæsitatione sex omnino Equites Ordinis S. Spiritus sibi aggregabat. Hoc comperto Rex graviter offensus, Hæraultio supremo rerum Capitalium Prætori in mandatis dedit, ut Regium interdictum de habendis ejusmodi conventiculis in omnibus tabernis denuo insinuari curaret; ipse etiam ex Regiis mandato quosdam Nobiles Gallos, qui ejusmodi prohibitis Conventibus intererant, ad se accersivit, eisque rursus Regium mandatum prælegit, palamque edixit, sibi in mandatis datum, ut eos custodiæ daret, si vel semel il-

Sæc. XVIII
A. C. 1734

Sæc. XVIII. licitos ejusmodi conventus frequenter
 A. C. 1734. præsumserint. Nihil tamen
 rata hæc severitas quicquam probat apud Murarios natione An-
 quapropter Heraultius Prætor Augustus diverforium, in quo congreg-
 erant, cingi, eisque varia instrum-
 ta, signa, figuras, ac Societatis
 abstrahi jussit: Mirum plane, quod
 Sectarii etiam Catholici, qui Sa-
 tatum ad pios actus institutarum
 ras gestare dedignantur, adeo ab-
 foveant animum, ut infimæ for-
 ficii vestes & instrumentum palam
 duere non erubescant. Magis
 mirum, quod ipsi se ex instituti-
 ficio bonos cives, subditos Zelo
 Principi ac patriæ suæ fideles jactent
 tamen iteratis Principis sui ma-
 sine fronte tamque proterve res-
 ut Ludovicus Rex denuo prohibere
 geretur, ne ullus Conventus
 cietas sub quocunque prætextu
 Regis auctoritas accedat, habere
 & si ex Gallis quispiam ejusmodi
 venticula accederet, Aulæ accessu
 dem sit interdictus, ad Basilicam
 res abducendus: Chapelotus
 Oenipola, qui ejusmodi conventus
 lum in suis ædibus celebrari permisit
 suam temeritatem mille librarum
 luere cogebatur. Idem fatum

Sæc. XVIII.
A. C. 1734.

terdictum hi Muratores Genevæ, Hol-
miæ, Viennæ, in Hispania, Lusitania,
Suecia, Polonia aliisque Regnis &
Provinciis subiere: Nihilominus tamen
non deerant, qui hanc atro stigmate
ubique notatam abominationem publi-
cis scriptis vindicare præsumerent:
Præ ceteris liberior, an dicam impu-
dentior erat apologia Procopii Medici,
qui inter alia hæc scribere ausus est:
*Inter nos dominatur libertas honestati sub-
jecta; fruimur voluptatibus, sed sine cæli
indignatione; delitiæ nostræ oculis homi-
num sunt quidem imperviæ, adstringimur
tamen severis instituti nostri legibus: Nul-
lus inter nos conscientie remorsus, nulla
tristitia pertimescenda; nil aliud intendimus,
quam Astræam ad nos revocare, & homi-
nes ad statum, quo tempore Rheæ erant,
redigere; viam terimus, qua pauci ince-
dunt; muratores sumus, & ædificia con-
struimus, sed ædificia nostra sunt vel car-
ceres pro vitiis vel Tempia pro virtutibus
&c. Piget & pudet insipidis ejusmodi
nugis chartam conspurcare. Edidit
alius quoque Dublini insulsæ hujus So-
cietatis vindex relationem Apologetico-
Historicam de Societate liberorum Mura-
riorum, qui tamen infamis libellus
Anno 1739. solemnî Inquisitionis decreto
die decima octava Februarii proscriptus,*
O o 5 die

Sæc. XVIII. die decima tertia Aprilis publice
A. C. 1734. nificis manu combustus est.

Porro ad infamis hujus peccati
veritatem vel maxime adigebatur
mens Pontifex, quod certo intel-
set, infectum hujus sectæ aere
jam Italiæ fines corrupisse; quæ
enim paulo ante Joannes Gasto
Etruriæ Dux Murariorum conver-
dissipasset, eaque deinceps habere
vere inhibuisset, defuncto tamen
mox Liburni & in ipsa Etruriæ
poli denuo Angli in hunc Ducem
irrepentes, ibidem ejusmodi
aperuerunt, quæ Nobile hujus
Caput Carolus Sackville Dux
mes de Midelfex præpostera libe-
tate dotavit, propterea a suis ad-
poratus, ut etiam in signum grati-
nis monetam cuderent, cujus typus
una hujus herois effigiem cum hæc
graphie *Carolus Sackville Magister*
. *orentinus*, altera vero em-
nudi hominis scilicet Harpocratis
Ethnici Dei, qui silentio præest
ferebat & cornu Copiæ & m-
Muratorii opificii instrumenta em-
bat: unde hæc Societas in Italia
Cucchiara seu *Trula* vocabatur.
tam temerario excitabatur viginti
Magni Ducis, qui a summo Pontifice
remedium tempestive opponi pe-

Eapropter Clemens die vigesima quinta Sæc. XVIII.
 Junii hac super re cum Cardinalibus A. C. 1734.
 Ottobono, Spinula & Zondadario con-
 tulit & Magnum Inquisitorem aliosque
 Roma Florentias ablegavit. Hi tam
 ex quorundam resipiscentium confes-
 sione, quam ex editis eorum libris sat
 luculenter deprehenderunt, hoc mon-
 strum in suis visceribus absconditum
 fovere Quietismi aut Molinismi vene-
 num, ac dolose occultatum Epicureis-
 mum (*): Nec id diffitebatur classicus
 eorum Author, qui in fundamen-
 tali sua relatione de liberis Mura-
 riis Francofordiæ ad Mænum 1739.
 edita scribit: *Hi tanquam Generosi Epi-
 curei felicitatem hujus vitæ collocant in vo-
 luptate Spiritus; securi sunt a periculo per-
 eundi cum imprudentibus, qui communem
 omnium viam terunt, & a scopo aberrant,
 loquuntur, sicut plebei, sed sentiunt sicut
 prudentes, convivia habent,
 ut corpori quid indulgeant, & intuitu ani-
 mæ, quæ in corpore habitat, eidem neces-
 saria suppeditant, imo etiam quædam de-
 lectamenta ei non denegant &c.*

Cre-

(*) Vid. geistliche Rede eines englischen
 Freymäurers, von der Nothwendigkeit Gutes zu
 thun, und sèdlich zu leben, so lang wir leben.
 Berlin 1744.

Sæc. XVIII.

A. C. 1734.

Crescente igitur indies perver-
 ritate in hosce factiosos animarum
 runt, pluresque variæ conditionis
 mines ad carceres raptari iussit
 ac demum ipse Dux hæc conven-
 gravissimis sub pœnis supprimi ac
 pari denuo præcepit. Tanta
 eorum erat temeritas, ut Inquisi-
 bus Romam reversis velut hydra
 qua tot capita, quot resecta, reser-
 lant, nova etiam delubra aper-
 die tertia Augusti anno huius
 trigelimo septimo publicis, & quæ
 Florentinis Novellis divulgare
 rubescerent, ipsum magnum
 Ducem infami huic Societati
 dedisse: nempe omnibus pene
 semper familiare erat, confecto
 rum Principum consortio iniquitatem
 auctoritatem mendacissime concili-

§. XXV.

*Hæ Societates a summis Pontificibus
 damnatæ.*

Cum hoc malum præ foribus
 Romanæ ditionis jamjam esset
 quotidiana ferme experientia
 hanc pestem, ubi semel invaluit,
 pene legum severitate penitus extir-
 posse, hinc Pontifex Clemens, ut